

Jaargang 9 nummer 11 november 2017 Nieuwsbrief voor leden en vrienden van IVN en KNNV afdeling Apeldoorn
Redactieadres: nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl Bijdragen volgende nieuwsbrief graag voor 24 november opsturen

Natuurmoment

Grillige vrucht

Als je de vrucht van een boom- of Turkse hazelaar gebruikt als voelobject met de ogen dicht, is succes verzekerd. Het voelt kriebelig, sprieterig, spinachtig met kleine, harde noten.

Ik herinner me een wethouder die de opening van de bomenroute in het Mheenpark kwam verrichten. Hij moest de bomen maar eens beleven vonden wij. Trots herkende hij gelijk een eikel en beukenootje. Makkie. Maar dat gezicht bij het voelen van deze vrucht zal ik nooit vergeten.

Aanvankelijk aan de boom zijn deze vruchten zachtgroen, later op de grond overheerst bruin. Langs bepaalde wegen, zoals de Koningin Hortenselaan zijn ze met tientallen tegelijk aangeplant. Er zitten een aantal kleine hazelnoten in. Oogst voor mens en dier. (Yvonne Zwikker)

Uit de afdeling

Nieuwe leden/vrienden van IVN of KNNV-Apeldoorn

Nieuwe leden IVN: Rina Prins-Bourgonje, Anetta Dullaert, Hans Romkema, Ronald Duin
Hartelijk welkom en tot ziens bij één van de vele activiteiten.

IVN Lokaal tijdelijk naar de Heuvellaan verhuisd

De Vijfster aan de Texandriiaan wordt momenteel grondig verbouwd. Daarom is het IVN lokaal tijdelijk verhuisd naar Heuvellaan nr 1. Hoewel de ruimte iets krappere is dan aan de Texandriiaan is het gelukt het lokaal zo in te richten dat onze activiteiten goed kunnen worden gecontinueerd. Met dank aan alle helpers.

Het streven is om in de meivakantie van 2018 weer terug te verhuizen.

>> [Meer informatie over het nieuwe IVN lokaal](#). Hier staat ook een handleiding voor het openen/sluiten van het lokaal.

IVN Ledenvergadering 23 november 2017, IVN lokaal, Heuvellaan 1

Noteer deze datum alvast in je agenda. Op de agenda staan:

- Jaarplan en begroting 2018
- Bestuursverkiezing: Ronald Duin voor de functie voorzitter, 2e termijn secretaris Hein Hillen (tegenkandidaten conform de statuten uiterlijk voor 9 november indienen bij de secretaris)

Na de pauze: Nieuwtjes en Lezing: Sociologie/samenhang binnen een bijenvolk door Harold Gerritsen

Kandidaat Voorzitter IVN Apeldoorn

Ronald Duin is na 15 jaar weer teruggekeerd bij de afdeling Apeldoorn. Hij stelt zich kandidaat voor de functie van voorzitter en zal zich de komende tijd inwerken. Het bestuur ondersteunt zijn kandidatuur en is verheugd daarmee weer voltallig te zijn. De vervangende representatie zal in overleg worden afgebouwd.

Ronald stelt zich hieronder zelf voor.

'Schrijf even een paar regels om jezelf te introduceren' was de vraag. Tsjja, waar heb ik het dan over. Eerst de geijkte zaken, mijn naam is Ronald Duin. Ik ben 61 jaar, al lang getrouwd met Annelies en sinds enkele maanden wonen we weer in Apeldoorn. Ja je leest het goed, weer in Apeldoorn. Van 1986 tot en met 2001 woonden wij hier ook al. Toen hebben we allebei de natuurgidsencursus gedaan. Ik werd actief bij Venel en heb dat tot ons vertrek naar Lochem met veel plezier gedaan. Nu dus weer terug in Apeldoorn omdat hier twee van onze kinderen en zes kleinkinderen wonen.

Ik werk als zelfstandig professional en begeleid veranderingsprocessen bij mensen en in organisaties. Waarom voorzitter van IVN Apeldoorn. Welnu ik ben heel graag buiten en ben een groot voorstander van duurzaam leven en werken. Dat draag ik graag uit. Door mijn werk en vrijwilligersrollen heb ik flink wat bestuurlijke ervaring op gedaan. Die zet ik enthousiast in voor IVN. De komende tijd hoop ik met velen van jullie nader kennis te maken.

IVN in een nieuw jasje

'IVN, wat is dat voor club?' Die vraag heb je vast weleens gehoord. IVN wordt steeds bekender: daar doen we met z'n allen hard ons best voor. Maar nog steeds moet je vaak uitleggen waar IVN voor staat. Het nieuwe logo geeft aan wat IVN doet en waar we voor staan. Nog een paar puntjes omtrent de naamsvoering IVN.

- Waar we spreken over IVN, gebruiken we de naam IVN Natuureducatie.
- De officiële naam blijft Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid.
- In teksten kan IVN Natuureducatie eenmaal voluit geschreven worden, daarna volstaat het gebruik van 'IVN'.
- Er wordt nooit gesproken over 'het IVN' of 'de IVN' maar over 'IVN'.
- Lokaal kan IVN gecombineerd met de naam van de afdeling. Dus IVN Apeldoorn.
- Binnen IVN wordt de spelling volgens het Groene Boekje gehanteerd. Dat betekent dat voor samengestelde woorden die beginnen met IVN geldt dat ze gevolgd worden door een koppeltteken: IVN-afdelingen, IVN-cursus, IVN-dag, IVN-leden, IVN-vrijwilligers.

Probeer IVN altijd zichtbaar te maken bij activiteiten en op middelen. De meeste logische optie is door het IVN-logo ergens op te nemen. Dit zorgt voor een extra herkenbaarheid.

>> [Lees meer](#)

Activiteitenagenda IVN/KNNV

De activiteiten van IVN en KNNV staan open voor alle leden. Deelname aan werkgroepbijeenkomsten alleen na aanmelding/afstemming met de werkgroepcoördinator, vanwege het programma of het maximum aantal deelnemers. Bekijk alle (publieks)activiteiten van [IVN Apeldoorn](#) en van [KNNV Apeldoorn](#).

Activiteitenagenda

- 4/11 IVN [Natuurwerkdag in Stadspark Berg en Bos](#). Aanmelden via [deze link](#)
- 6/11 KNNV [Paddenstoelenwerkgroep Excursie sprengen Apeldoorn Zuid](#)
- 11/11 KNNV [Vogelwerkgroep Excursie naar Pier IJmuiden](#)
- 15/11 [Start cursus winterwatervogels](#)
- 15/11 KNNV [Lezingenavond 'Natuur in eigen omgeving: Gierzwaluwen en Beekbergerwoud'](#)
- 18/11 IVN [Landschapsonderhoud](#)
- 19/11 IVN [Excursie herfst in de Loenermark](#)
- 20/11 KNNV [Werkgroep Sprengen & Beken: Excursie Driehuizerspreng - De Grift tot Deventerstraat](#)
- 27/11 KNNV [Paddenstoelenwerkgroep Excursie Speulder- en Sprielderbos Drie](#)
- 28/11 IVN [IVN-lezing: Met andere ogen naar de natuur kijken](#)
- 2/12 IVN [Landschapsonderhoud](#)

Cursusaanbod 2018

Voor de eerste helft van 2018 staan weer een aantal interessante, korte cursussen gepland. Je kunt je nu al opgeven. [Kijk voor een overzicht op \[www.ivn-apeldoorn.nl\]\(http://www.ivn-apeldoorn.nl\)](#)

3/11: Gelderse biodiversiteitsdag

De provincie Gelderland nodigt vrijwilligers en natuurbeheerders die zich inzetten voor de Gelderse natuur van harte uit voor de Gelderse biodiversiteitsdag op vrijdag 3 november in het Huis der Provincie.

Deze dag is een uitgelezen kans om kennis te maken met iedereen, vrijwilliger of professional, die betrokken en actief is in de Gelderse natuur.

>> [Lees meer en opgave](#)

22/11: Leesbaar Landschap in Natuurgidsenopleiding (NGO)

Ton van Lambalgen geeft woensdag 22-11 van 19.30 – 22 uur een presentatie over Leesbaar Landschap. Leesbaar Landschap is een methode om naar het landschap te kijken met de vier brillen (of 5 brillen: duurzaamheid). Hij vertelt het verhaal zo dat het geschikt is om ook te dienen als leidraad om een excursie te ontwerpen: van groot naar klein. Er doen 11 NGO cursisten mee, dus plek voor 9 andere IVN-leden. Wil je je kennis nog eens bijspijkeren? Of wil je kennismaken met deze methodiek? [Mail naar het NGO cursusteam](#). Je bent van harte welkom. Wie het eerst komt...

28/11: IVN-najaarslezing: Met andere ogen naar de natuur kijken

Door Atze Oskamp. Aanvang 19.30 uur in Dok Zuid, 1e Wormenseweg 460, 7333 GZ Apeldoorn. Aanmelden via lezingen@ivn-apeldoorn.nl

In het dagelijks leven gebruiken we vaak tal van tegenstellingen als waardeoordelen over van alles waar we als mens mee in aanraking komen. Voorbeelden daarvan zijn nuttig/niet nuttig, eetbaar/niet eetbaar, mooi/lelijk, enzovoort

Dergelijke waardeoordelen passen we dan ook vaak toe op de natuur. Denk maar aan woorden als roofdieren, onkruiden, parasieten en opruimers.

Maar kijk eens met andere ogen naar de natuur. Waar zijn al die levende wezens in werkelijkheid mee bezig? Stel je er voor open en ontdek dat alles in de natuur prachtig kan zijn waardoor je er steeds meer waardering voor krijgt!

Aan de hand van tal van voorbeelden uit de natuur om ons heen, laat Atze Oskamp dat zien in deze lezing. >> [Lees meer](#)

Zet je in voor de natuur

IVN en KNNV Apeldoorn zijn altijd op zoek naar (vrijwillige) medewerk(st)ers. Kijk op de website van [IVN](#) of [KNNV](#)

Adoptie wandeling Uddeler Buurtveld: wie doet mee?

"Natuur in Nederland" is een prachtig boek over de Nederlandse natuur, waarin auteur Frank Berendse de lezer meevoert door de tien landschappen van Nederland. Er is een App: Natuur in Nederland, waarmee je de tochten die beschreven worden in het boek zelf kunt maken. Zie: www.natuurinnederland.nl.

Gevraagd wordt nu of KNNV en IVN afdelingen een wandeling uit de App Natuur in Nederland willen adopteren. Door de wandeling één keer per jaar na te lopen en te controleren of de route en beschreven soorten nog kloppen, blijft de informatie over de wandelingen in de App actueel.

Voor IVN en KNNV Apeldoorn is de wandeling in het Uddeler Buurtveld een logische keuze. Heb je zin om mee te doen? Laat dat dan weten aan [Hans Hogenbirk](#) (IVN) of [Jan den Held](#) (KNNV), liefst voor 1 december 2017.

Leer je groen

Leren door middel van e-learning, waar en wanneer je wilt. Op een nieuw platform 'Leer je groen' vind je actuele kennis voor vrijwilligers en medewerkers van natuurorganisaties. De e-learning-modules bestaan uit afwisselende vragen en veel beeld. In ongeveer een halfuur leer je de belangrijkste basiskennis over een onderwerp. Kortom, laagdrempelig en toegankelijk leren. Leer je groen is er voor alle groene vrijwilligers, of je nu in een bezoekerscentrum werkt of wilgen knot, vogels monitort of Natuurgids bent. Het gaat er niet om bij welke organisatie je vrijwilliger bent, maar om wat voor vrijwilligerswerk je doet. Wel zo makkelijk!

>> [Lees meer](#)

Ander nieuws

Boek: Veluwe Buitengewoon

Half november verschijnt de bundeling van 80 verhalen door Gert Jan Blankena in de Stentor. In de boekhandel kost het €19,50 maar in de voorverkoop €15. Speciaal voor IVN en KNNV leden: Als je het boek met korting wilt kopen, kun je je naam alvast opgeven via dit formulier. Je kunt het dan afhalen en betalen (scheelt portokosten) tijdens de IVN lezing op 30/11. Gert Jan is daar dan zelf aanwezig. De uitgave is zonder winsttoeslag; de winst gaat naar HAPS.

Voor een inkijkje: zie VeluweBuitengewoon.nl en de [gelijknamige Facebook-pagina](#). (Gert Jan Blankena)

Speuren naar Paddenstoelen, de helden van de herfst!

Wat is een paddenstoel eigenlijk? Is het een plant, is het een dier? De kleuters wisten het direct het antwoord: een paddenstoel: is een paddenstoel! En paddenstoelen waren er dit jaar in overvloed: rode koolzwammen, aardappelbovisten, vliegenzwammen en nog veel meer soorten. De kinderen kregen er niet genoeg van.

Zo'n 170 kinderen waren op pad met de IVN Schoolgidsen in Park Berg en Bos. Met spiegeltjes, loepjes en zoekkaarten gingen de kinderen aan de slag. Nog even naar de zwijnen en herten kijken, spelen op de speelweide en terug naar school. En natuurlijk voor iedereen de button Paddenstoelexpert om mee naar huis te nemen.

22/11: Uitnodiging van de Fietsersbond

De plaatselijke afdeling van de Fietsersbond houdt op woensdag 22 november haar jaarlijkse ledenvergadering in DokZuid, 1^e Wormseweg 460, Apeldoorn. Het thema voor deze vergadering is "Fietsen door een landschap, fietsen door de tijd".

Na het huishoudelijke deel wordt er een presentatie verzorgd door Frank Fähnrich.

Het bestuur van de Fietsersbond nodigt IVN leden uit om de vergadering en/of de presentatie bij te wonen.

Het huishoudelijk deel begint om 20.00 uur. De inleiding van Frank, direct na de koffiepauze, zo rond 20.30 uur.

Het verzoek is om je aan te melden via apeldoorn@fietsersbond.nl. Vermeld of je de huishoudelijke vergadering ook wilt bijwonen of alleen de presentatie. >> [Lees meer](#)

30/11: Themadag heidebeheer Kroondomein Het Loo

Kroondomein Het Loo houdt op donderdag 30 november 2017 een themadag over Heidebeheer. Er zullen verschillende aspecten aan de orde komen, zoals begrazing en plaggen en de effecten daarvan op flora en fauna.

Deelname is gratis. >> [Lees meer over deze dag en hoe je je opgeeft](#).

Onderzoek Groene vrijwilligers

Doe jij groene vrijwilligerswerk, via IVN, KNNV of een andere organisatie? Tel je planten of dieren, doe je beheerwerk, werk je mee aan een natuurtuin of geef je excursies? Wil je dan deze enquête invullen? Hij gaat in op activiteiten, motivatie en de kansen en belemmeringen die je ervaart.

Met dit onderzoek willen we bijdragen aan de ondersteuning van groene vrijwilligers, nu en in de toekomst. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de Radboud Universiteit in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken in samenwerking met o.a. LandschappenNL, SoortenNL, Staatsbosbeheer en IVN. De antwoorden worden anoniem verwerkt. >> [Ga naar de enquête](#)

Erfgoed in Apeldoorn

Smullen van oude foto's of oude filmpjes over Apeldoorn? Of historische gegevens, foto's of kaarten verzamelen voor een excursie? Of gewoon eens meelopen met een wandeling door de binnenstad met een stadsgids?

Heel veel activiteiten en informatie vind je op de [website van het Erfgoedplatform Apeldoorn](#) (EPA). Een samenwerkingsverband van 18 organisaties die zich bezighouden met het erfgoed in Apeldoorn. En wil je helemaal goed op de hoogte blijven, volg dan de [Facebookpagina van het Erfgoedplatform](#).

Groene glimlach: Natuur in de stad

De Apeldoornse buurt Het Loo stond op het IVN-zomeravondprogramma en was dit keer onderdeel van het project de Atlas van Apeldoorn die de wijk De Naald in het zonnetje zette. Bij de voorwandeling troffen de natuurgidsen een citroen aan, geklemd tussen twee stammen van een meidoorn in een van de tuinen langs de route. Ze bleven verbaasd staan. De eigenaresse zag hen en kwam gelijk naar buiten. IVN Apeldoorn kende ze wel. Ja, ze wist van de wandeling door haar wijk maar ze had die avond jammer genoeg andere verplichtingen. Die citroen, zo vertelde ze, moest voorkomen dat de specht haar boom verder zou beschadigen want hij zat er regelmatig te pikken. Ze had ergens gelezen dat spechten bang waren voor gele citroenen. De boom was al op leeftijd zag een van de gidsen. Dat klopte volgens de eigenaresse maar ze hoopte dat die toch nog een tijd mee zou gaan. Het zou kunnen, legde een van de gidsen uit, dat die specht juist probeert die boom een langer leven te geven door de insecten die de boom aanvallen op te eten. Hij gaf nog een aantal voorbeelden, waardoor de specht in een gunstiger daglicht kwam te staan. Ze dacht even na en vroeg of wij nu direct die citroen wilden verwijderen. Laat die specht maar komen was haar conclusie. Mooi zo'n betrokkenheid bij een boom. *(Yvonne Zwikker)*

>> [Lees meer Groene Glimlachen](#)

Herken essentaksterfte

Je hebt er vast wel over gehoord of gelezen: de ziekte die essen aantast. Het herkennen van de es en de essentaksterfte is nu nog makkelijker dankzij dit korte filmpje waarin de kenmerken helder uitgelegd worden. Draag ook bij aan het onderzoek naar het behoud van de es voor het Nederlandse landschap. Geef de mate van aantasting door via www.essentaksterfte.nu.

>> [Lees meer](#)

Insecten fotosite

Een leuke site over insecten met dank aan Henk van den Ende. Ruim 6300 foto's met informatie, overzichtelijk weergegeven. Maar let op alle foto's zijn onderworpen aan © Copyright.

>> [Ga naar de site](#)

Colofon, Contactadressen en afdelingsbladen

Contactpersonen: [IVN contacten](#) [KNNV contacten](#)
Afdelingsbladen: [IVN Apeldoorn: Groenvoer](#) [KNNV-Apeldoorn: De vier Jaargetijden](#)
IVN webwinkel: Met de kortingscode IVN-LID-1202 krijg je 10% korting in de [IVN webwinkel](#)
Natuurboeken: In [De vier jaargetijden](#) vind je zowel nieuwe uitgaven als de 'oude boeken service'.

Redactie: Hans Hogenbirk (nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl)

De nieuwsbrief niet meer ontvangen? Mail naar: IVN: ledenadministratie@ivn-apeldoorn.nl

KNNV: ledenadministratie@apeldoorn.knnv.nl

